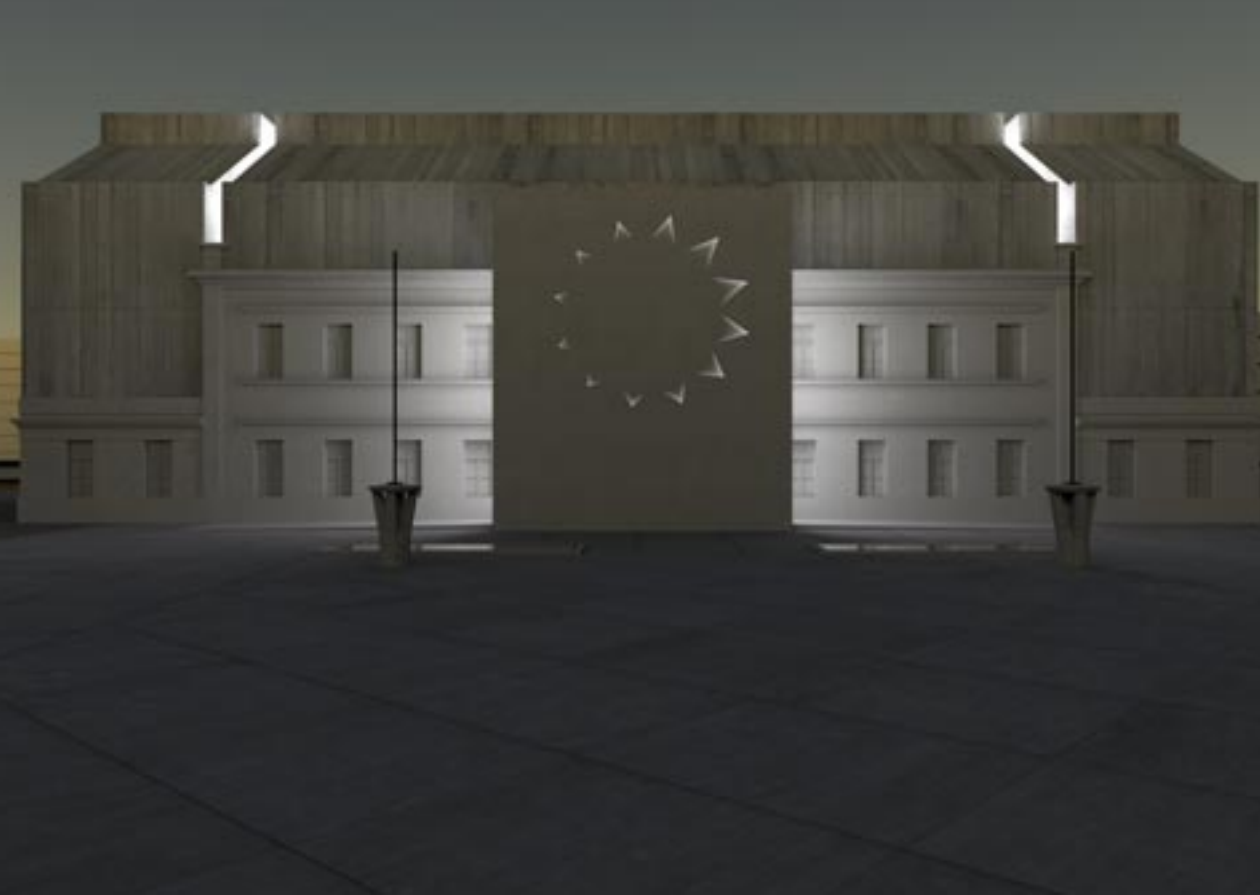

VÝROČNÍ
ZPRÁVA
PAMÁTNÍKU
TICHA
2022

- 5 Editorial
- 9 Transformace a partnerství
s Památkem šoa Praha, o. p. s.
- 11 Investice, příprava stavby a koordinace
veřejného prostoru v okolí nádraží Bubny
- 15 Scénář stálé expozice
- 21 Garanční rada
- 23 Poradní sbor
- 25 Partnerské vztahy
- 29 Nástroje veřejné komunikace
- 31 Sběrka, její rozvoj a výstavní aktivity
- 35 Kulturní aktivity roku 2022
- 49 Vzdělávání
- 51 Lidé v Památku ticha
- 53 Závěrem
- 55 Finanční zpráva

Editorial

Rok 2022 byl prvním celým aktivním rokem práce Památníku ticha, s. p. o., (dále i PTi). Státní příspěvková organizace byla založena v květnu roku 2021 a předešlá sezona byla krátká a pokusná. Do roku 2022 jsme nastoupili s celoročním plánem kulturních aktivit krytých rozpočtem a s rozvojovým záměrem obnovit investiční proces směřující k přestavbě nádraží Bubny na Památník ticha.

Lze shrnout, že všechny plánované aktivity byly naplněny. Podobně jako předešlé kulturní sezony, přinesla i tato různé nabídky a podněty, kterých jsme využili, a to nad původní plán.

Projektování a koordinace příprav pro soutěž na dodavatele stavby byla zahájena, čímž jsme se posunuli opět blíže na dosah našeho základního záměru – k revitalizaci místa paměti na centrum vzdělávání a boje proti antisemitismu a xenofobii.

Rok 2022 přinesl dvě zásadní události národního významu. Plánované bylo české předsednictví EU, ke kterému jsme přispěli dvěma výstavními instalacemi unikátní kolekce fotografií z ghetta Terezín – Album G.T., jež jsme prezentovali v Bruselu na Stálém zastoupení ČR při EU a pod záštitou europoslance Alexandra Vondry v Evropském parlamentu.

Neplánovaná, ale velmi závažná byla a je okupace Ukrajiny ruskou armádou. Přinesla celou řadu podnětů, na které bylo třeba reagovat. Paralely se naplňují, pojmy se opakují, válečná propaganda potvrzuje nadčasovost zásadních významů, které moderní paměťová instituce nemůže nechat bez reakce.

Aktuálním tématům jsme přizpůsobili naše poselství a veřejnou komunikaci připravovaných výstav, včetně tradičních diskusí. Paralely válek se stanou vodítkem i dalších plánovaných aktivit pro rok 2023. Nejen proto, že válka na Ukrajině stále pokračuje, ale především proto, že se její ideologické narativy samy nabízejí ke komentářům navazujícím na zkušenosti a paměť minulosti.

Pavel Štingl, ředitel Památníku ticha

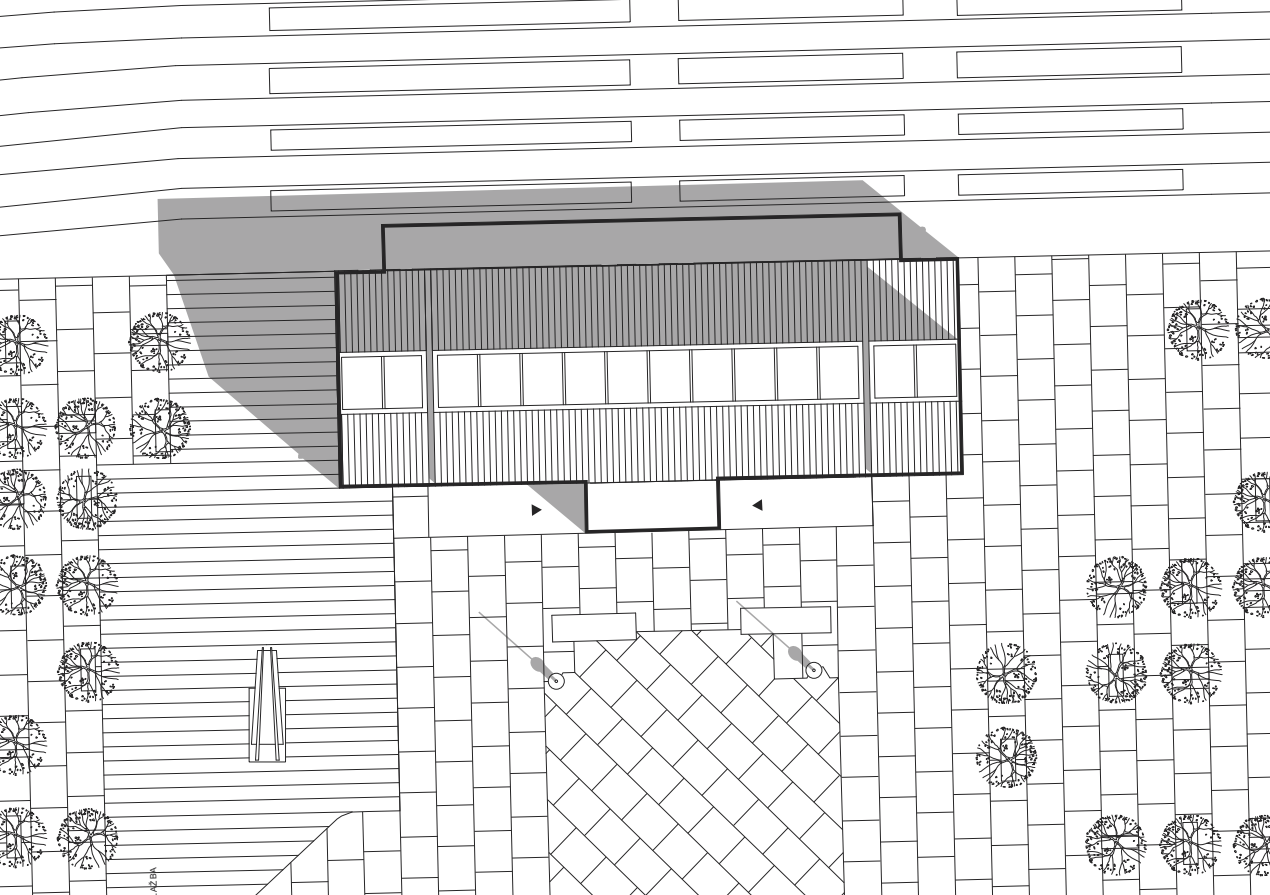

Transformace a partnerství s Památníkem šoa Praha, o. p. s.

Transformace původní neziskové organizace proběhla v roce 2021, avšak její podstatná část se udála během roku 2022. V roce 2022 jsme realizovali kulturní projekty ve spolupráci obou institucí. Ukázalo se, že tato spolupráce má zásadní význam v okamžicích nejasných finančních podpor již připravovaných aktivit.

Vzhledem k rozpočtovému provizoriu, které se následkem dlouhého schvalování rozpočtu protáhlo, bylo nezbytné některé aktivity realizovat s vícezdrojovým financováním. Následoval rozpočet ve znamení úspor. Navzdory všemu však usilujeme o naplnění předem naplánovaných kulturních akcí. Jeden ze zásadních vzdělávacích segmentů financujeme z grantu obecně prospěšné společnosti, která má v jistém smyslu širší finanční prostor pro podporu kulturních aktivit.

Sbírka je stále v procesu příprav na přeregistraci pod Památník ticha. Naše sezonní výstavy proto vznikají ve spolupráci mezi o. p. s. a s. p. o., a to za plné kontroly finančních plnění z obou stran tak, aby nedocházelo ke zdvojenému financování stejných položek. Rozhodli jsme se tedy neziskovou společnost zachovat jako podpůrný subjekt po dobu rozjezdu památníku a přestavby nádraží Bubny.

Investice, příprava stavby a koordinace veřejného prostoru v okolí nádraží Bubny

Od počátku roku 2022 jsme navázali na předchozí úsilí o restart administrace investičního záměru pro přípravu podkladů k soutěži na výběrové řízení dodavatele stavby. Naše snaha o rozjezd čerpání investičních položek vedla k setkání s ministrem kultury Martinem Baxou za účasti náměstků a ředitelů odborů a celé Garanční rady. Ze strany ministerstva byl vznesen požadavek na dopracování střednědobé koncepce nové instituce, kterou jsme záhy předložili. Zároveň došlo ke schválení aktuálního zákona o rozpočtu, v němž je pro Památník ticha alokována částka na celou přestavbu, včetně realizace expozice.

Administrace investičního záměru započala s půlročním zpožděním oproti předpokládanému harmonogramu, koordinovanému s okolními stavbami. Do konce roku vznikla podstatná část z projektové dokumentace pro provedení stavby. Projektový manažer PTi, architekt Jan Josef, připravil tým pro budoucí soutěž i dohled nad realizací celé investice.

Paralelně s projektováním proběhla celá série koordinačních schůzek k okolním prostorům, přilehlým k řešenému objektu, které navázaly na schvalovanou územní studii. Je pozitivní, že v těchto aktivních přípravách budoucí přestavby širokého okolí hrajeme zásadní partnerskou roli jak ve vztahu se Správou železnic, tak v osách směřujících k budoucí Vltavské filharmonii.

Ve spolupráci s městskou částí Praha 7 navrhujeme pro okolní veřejný prostor různá obsahová zhodnocení, jež navazují na obsahové kapitoly Památníku ticha. Spolupracujeme na koncepci parku Petra Ginze, který naváže na prostory přilehlé k nádražní budově.

Na počest stého výročí vzniku Československé republiky byl v lomu nad Libercem vytěžen stotunový kamenný blok a čekal na své využití. Sochař Jaroslav Róna navrhnul plastiku **Čas ticha**. Její tvar připomíná bájného Urobora. Tento monumentální kamenný ovál bude položen na plochu poblíž budovy Památníku ticha tak, aby kolem něj vedla nejvíce používaná trasa budoucích cestujících, chodců a návštěvníků. Skrz otvor oválu bude možno pozorovat projíždějící vlaky, a tím se vytvoří další nová symbolika pomíjivosti věcí. Povrch ponese **poselství z textů Hannah Arendtové o totalitarismu** provedené v Braillově písmu.

Scénář budoucí stálé expozice

Realizační, resp. „technický scénář“ stálé expozice je hlavním kulturním rozvojovým zadáním Památníku ticha pro rok 2023.

Stálý autorský tým Památníku ticha však začal na technickém scénáři pracovat již v roce 2022 souběžně s realizací projektové dokumentace pro provedení stavby. Má za sebou aktualizaci původní synopse, rozpracování literárních podkladů „velkých témat Památníku ticha“, které budou půdorysem následného „technického scénáře“.

Aktualizovaná synopse vznikla ve spolupráci Památníku ticha s původní neziskovou společností. Vyjádřila základní obsahovou mapu budoucí stálé expozice a stala se významovým zadáním pro další práci na „technickém scénáři“. Pro úplnost zde citujeme narativ – tedy koncentrovaný význam koncepce expozice i veřejné komunikace:

Památník ticha je autentickým místem paměti. Židovské deportace z Prahy jsou zkušeností minulosti a také varováním před budoucností. Osudy jednotlivců i rodin vypovídají o proměně kulturní identity Prahy. Přibližují vražednou dokonalost v naplňování programu „konečného řešení židovské otázky“. Odkaz pražských příběhů šoa není jen svědectví s hrůznou statistikou. Je také zprávou o selhání společenství a o stigmatu z pasivity přihlížení, tedy nevšímavosti k signálům paměti dnes.

***Památník ticha je dluh, na jehož vyrovnání Praha čeká již desítky let!
Jeho vyrovnání je naší povinností, odvahou i terapií paměti města.***

Stavba literární přípravy je založena na několika „**velkých tématech Památníku ticha**“, které neustále zpřesňují svůj obsah. Jsou koncentrací skupinového příběhu a přibližují nadčasový odkaz pražských Židů nejen za války, ale také před i po období nazvaném šoa.

Další práce na „**technickém scénáři**“ Památníku ticha se však neobejde bez podpory širšího externího týmu. V roce 2022 se začal formovat tým pro scénář stálé expozice. Podaří-li se uvolnit dostatečné finanční prostředky pro práci na scénáři, současná pracovní skupina dvanácti autorských a dramaturgických osobností by se v následujícím období měla přetvořit do základního realizačního týmu:

Piotr Maciej Majewski, koordinační historik vývoje scénáře expozice,
bývalý náměstek ředitele Muzea II. světové války ve Gdaňsku

Pavel Štingl, ředitel Památníku ticha

Vít Poláček, historik kultury, filmový dramaturg, scénárista

Jan Havel, grafik PTi

Vladimír Brož – Vladimír 518, multižánrový tvůrce, kulturní developer

Petr Fischer, novinář, filosof, spisovatel a scénárista

Eva Papoušková, scénáristka, spisovatelka, pedagožka (koordinátorka ČR
pro natáčení vzpomínek přeživších šoa pro Spielbergovu nadaci)

Petr Zemánek, pedagog historie na Gymnáziu Jana Keplera,
redaktor Paměti národa

Tomáš Kraus, ředitel Institutu Tereziánské iniciativy
Michal Krejčík, architekt, spoluautor vítězného projektu pro Památník ticha
Jakub Hauser, historik, kurátor
Daniel Pešta, multimediální umělec
Alexandra Brabcová, kurátorka kulturně-historického dědictví

K této dvanáctičlenné skupině je třeba v budoucnu zapojit i širší konzultační odbornou okruhu (historici, psychologové, publicisté, archiváři, dramaturgové a režiséri multivizí). Srdcem širšího uměleckého a poradenského týmu bude scénáristický tým sestavený z hlavního scénáristy (kurátora budoucí expozice, dramaturga, historika), koordinátora, scénáristy multivizí, kurátora sbírky stálé expozice a koordinátora scénografie.

Tento tým připraví zadání pro soutěž scénografické koncepce, jež bude realizována už jako prováděcí dokumentace interiéru a scénické realizace. Na těchto podkladech se budou podílet scénografové, designéři, architekti interiéru, iluminátoři, projektanti multivizí, modeléři, dodavatelé uměleckých děl.

Vzhledem k problémům s financováním literární přípravy stálé expozice Památníku ticha pomáháme vývoji dobře nastaveným výstavním plánem, jenž jednotlivá velká témata prakticky rozvíjí a v praxi experimentuje nejen s jejich odezvou, ale také s menšími vzdělávacími koncepcemi, které k výstavám provozujeme.

V roce 2022 byla jednoznačně největším rozvojovým počinem v tomto trendu výstava **Nový světový pořádek**, jež dokázala nadstandardně rozpracovat téma **kořeny zla**.

Také ve výstavě **Album G.T.** byl založen a výstavně rozpracován jeden ze základních pilířů budoucí expozice – jak ve smyslu výstavním, tak vzdělávacím i komunikačním. Pro téma **proměna lidí v čísla** zpracováváme místotéku okolí nádraží Bubny, tedy příběhovou mapu obytných domů na trase někdejšího registračního místa deportovaných Židů, tzv. Radiotrh, k nádraží Bubny. V současné době jednáme také o umístění vagonů či stylizovaných objektů na původních kolejích pro výstavní a vzdělávací účely.

Sezonní výstavy mají své vzdělávací programy, které postupně přecházejí do celých cyklů a jsou přetvářeny v moduly budoucí nabídky pro školy, rodiny, zahraniční návštěvníky i zájmové skupiny, které budou mít zájem navštívit expozici společně s lektorem vzdělávání.

Garanční rada

Garanční rada se v roce 2022 sešla dvakrát. Jednou k prezentaci záměrů pro celou sezonu v lednu, podruhé k investičnímu záměru v dubnu. Po dubnové schůzi již nebyla ministrem kultury svolána ani povolána k další aktivitě. Tajemnicí Garanční rady je stále **Jaroslava Vorlová**. Sestava rady se nezměnila:

JUDr. Tomáš Kraus, předseda Garanční rady, ředitel Institutu Tereziánské iniciativy, představitel židovské komunity, spoluzakladatel Památníku šoa Praha, o. p. s.

Ing. Mariana Čapková, místopředsedkyně Garanční rady, zastupitelka pražského magistrátu, předsedkyně výboru pro vzdělávání

PhDr. Helena Koenigsmarková, ředitelka Uměleckoprůmyslového musea v Praze s dlouholetou zkušeností s řízením jiné s. p. o., aktivní radní předešlé neziskové organizace

Leoš Válka, zakladatel centra DOX, spoluzakladatel Památníku šoa Praha, o. p. s.

Alicja Knast, generální ředitelka Národní galerie Praha, velmi zkušená reprezentantka různých polských muzejních a společenských organizací

Jan Polouček, provozní ředitel organizace Post Bellum – partnera Památníku ticha mezi nestátními organizacemi

Ing. Michal Mejdrech, ředitel odboru příspěvkových organizací

PhDr. Jan Holovský, vedoucí samostatného oddělení muzeí

PhDr. Petr Hnízdo, ředitel odboru mezinárodních vztahů MK ČR

Poradní sbor

K 27. květnu 2022 jsme založili Poradní sbor Památníku ticha. Tato názorová platforma nahradila bývalý Čestný board místa paměti, který svou úlohu splnil. Stuartu Eisenstadtovi, Madeleine Allbrightové, knížeti Karlu Schwarzenbergovi, Philipu Zimbardovi, Billu Shipy, lordu Alfu Dubsovi, Jiřímu Stránskému a dalším patří velký dík za podporu.

Poradní sbor je zárukou týmového nezávislého tvůrčího dialogu pro naplnění vize Památníku ticha. Od jeho členů v individuálním vztahu předpokládá expertní podporu, v kolektivním pak oporu (morální pojistku) před zánikem či zbanalizováním veřejné komunikace v odkazu válečných příběhů.

Čestný board byl „klubem dobrých jmen – soudkami nové instituce“. Poradní sbor Památníku ticha je expertním kruhem podporovatelů. Mezi členy nového Poradního sboru patří **Petr Pithart, Karol Sidon, Petr Fischer, Jan Dobrovský, Petr Kolář, Tomáš Kafka, Jakub Szántó, Jana Šmídová, Mariana Čapková, Tomáš Kraus, Leoš Válka, Jaroslav Spurný, Václav Marhoul, Jan Hřebejk, Jaroslav Róna** a další významné osobnosti českého kulturního a společenského života.

Partnerské vztahy

Spolupráce s domácími institucemi začala již počátkem roku 2022 společnou koordinací paměťových institucí podílejících se na přípravách připomenutí výročí útoku na zastupujícího říšského protektora Heydricha. Památník ticha do společného portálu vstoupil výstavou **Nový světový pořádek** a na ni návaznými vzdělávacími programy.

Česká televize se na výstavě aktivně podílela, nebyla zdaleka pouze mediálním partnerem, ale především aktivním koproducentem na výstavě i na následných veřejných diskusích **Vysílání Stanice Bubny**.

Veřejnoprávní stanice s těmito streamovanými programy začala již v lednu, kdy odvysílala v přímém přenosu názorové fórum **Stručně o Wannsee**. Další tři Českou televizí streamované veřejné diskuse o paralelách války a válečné propagandě proběhly v rámci doprovodných programů výstavy **Nový světový pořádek** a divákům jsou stále dostupné na iVysílání ČT.

Vrcholem mezinárodních vztahů pro české muzejní instituce bylo zajisté celosvětové zasedání mezinárodní asociace ICOM. Památník ticha se zúčastnil několika akcí z programu.

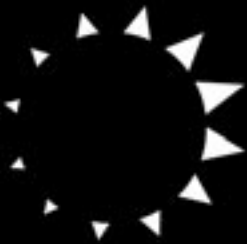
Pro širší autorský tým jsme uspořádali studijní cestu do Polska. Z hlediska směřování Památníku ticha je náš severní soused jednoznačně na světové špičce nových muzejních trendů. Celý zářijový týden jsme věnovali návštěvám šesti muzeí ve Varšavě, Gdaňsku a Gdyni (Muzeum Varšavského povstání a Muzeum dějin polských Židů POLIN ve Varšavě, Muzeum II. světové války a Evropské centrum

solidarity v Gdaňsku, Muzeum emigrace v Gdyni a Muzeum Józefa Piłsudského). Navázali jsme cenné kontakty s polskými kolegy, intenzivně pronikli do zajímavých otázek vzniku těchto gigantických projektů a posílili náš autorský tým o zahraničního partnera, a to nejen ve smyslu diplomacie, ale dokonce i o významného polského historika – prof. Piotra M. Majewského, jenž přislíbil účast v realizačním týmu pro scénář budoucí stálé expozice.

V rámci rozvoje partnerských vztahů se nám úspěšně daří zapojovat do naší činnosti i zahraniční hosty a diplomaty akreditované v ČR. Tyto kontakty dále úspěšně rozvíjíme a přetváříme v přínosný dialog a aktivní podporu.

K českému předsednictví EU jsme přispěli dvěma výstavními instalacemi sestavenými z výše zmíněné unikátní kolekce fotografií z ghetta Terezín – **Album G.T.**, které jsme v listopadu a prosinci prezentovali v Bruselu na Stálém zastoupení ČR při EU a pod záštitou europoslance Alexandra Vondry v Evropském parlamentu. V rámci podpory konce našeho předsednictví EU jsme také navštívili památník Kazerne Dossin v Mechelen nedaleko Bruselu a navázali zde na již dřívější rozhovory o možnostech spolupráce při vývoji budoucích vzdělávacích programů.

Nástroje veřejné komunikace

PR a veřejnou komunikaci měly v roce 2022 na starosti externí spolupracovnice – Martina Chvojka Reková a Klára Bobková (4PRESS). Široce mediálně byly pokryty všechny zásadní události roku 2022.

Ke komunikaci s veřejností využíváme sociálních platformy – **Facebook, YouTube a Instagram.**

Webové stránky rozvíjí a spravuje zkušená administrátorka Lenka Hensen.

Za významná považujeme přetrvávající mediální partnerství s veřejnoprávními médii, Českou televizí a Českým rozhlasem. S programem konference **Stručně o Wannsee** a diskusemi v rámci **Vysílání Stanice Bubny** se nám podařilo proniknout do iVysílání ČT, kde jsou záznamy streamů z vybraných událostí divákům k dispozici ke zhlédnutí.

Vývoj loga a vizuálů Památníku ticha je pod vedením grafika Jana Havla a jeho studia Belavenir. Logo, metaforicky znázorňující zatmění slunce, stále rozvíjíme a posouváme.

Sbírka a její rozvoj, výstavní aktivity

Převod sbírky Památníku šoa Praha, o. p. s., pod organizaci Památník ticha, s. p. o., je jedním z bodů probíhající transformace. Paralelní spolupráce Památníku ticha a Památníku šoa Praha zajistila hladký vývoj i realizaci dvou ze tří velkých a úspěšných výstav za využití sbírkové kolekce Pavla Diase a fotografického souboru Album G.T.

Pavel Dias: Torzo – vzpomínky pro budoucnost

Pro zájem veřejnosti byla výstava fotografií Pavla Diase: Torzo – vzpomínky pro budoucnost prodloužena do konce února 2022. Přestože její průběh komplikovala covidová opatření, byla její návštěvnost velmi uspokojivá. Výstavní koncept jsme zařadili do portfolia putovních výstav Památníku ticha a prostřednictvím Českých center ho nabízíme k dalšímu využití v zahraničí.

Nový světový pořádek

Duben byl ve znamení kompletní rozsáhlé výstavy Nový světový pořádek pro Křížovou chodbu Karolína. Výstava měla vernisáž 16. května za účasti ministra kultury Martina Baxy, který výstavu zahájil. Expozice se stala jedním z titulů široké nabídky kulturních institucí k připomenutí výročí atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha. Přímým partnerem projektu byl Památník Lidice. Mediálním a realizačním partnerem byla Česká televize.

Výstava odstartovala maraton komentovaných prohlídek pro školní skupiny, které se v Křížové chodbě Karolina intenzivně střídaly až do začátku prázdnin. Expozice byla prodloužena do konce srpna, a to i s ohledem na termín konání celosvětové konference ICOM v Praze. Celková návštěvnost výstavy Nový světový pořádek se přiblížila k číslu 10 000.

Díky spolupráci s Českými centry se v květnu konala výstava **Druhý život Vendulky V.** v Chicagu. Součástí vernisáže byla diskuse s Ondřejem Kundrou, jenž zde prezentoval anglické vydání své knihy – tedy textu, který jsme výstavně zpracovali.

V květnu se v Českém centru v Paříži otevřela menší výstava z kolekce Richarda Homoly **Svědectví terezínských zdí.**

Album G.T.

Podzimní sezona se nesla v duchu výstavy **Album G.T.**, která byla v prostorách nádraží Bubny otevřena 5. října. Výstava představila veřejnosti nově objevené unikátní fotografie z ghetta Terezín nalezené v pozůstalosti bývalého redaktora Československého rozhlasu Milana Weinera. Jedná se o přelomovou sérii přibližně čtyřiceti fotografií neznámého autora zachycujících život v ghettu Terezín (zkráceně G. T.), které byly vystaveny v nádražní budově, přes níž byli Židé deportováni právě do terezínského tábora. I k této výstavě jsme nabídli vzdělávací program pro školy, o který byl mezi nimi zájem.

Kulturní aktivity roku 2022

13. říjen 2021 – 13. únor 2022 – Pavel Dias: Torzo – vzpomínky pro budoucnost

Výstava dosud nezveřejněných snímků třicetiletého svědectví návratů na stigmatizovaná místa spojená s příběhy šoa byla unikátní vzpomínkou na nedávno zesnulého fotografa, ale také zamyšlením nad současným přístupem k tématu, se kterým pracujeme. Výstava vznikla ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze a pro velký zájem veřejnosti byla prodloužena až do 13. února.

20. leden – Stručně o Wannsee

Názorové fórum ke konferenci ve Wannsee proběhlo ve výroční den vzniku koncepce šoa. Pro nás byla tato událost počátkem veřejné komunikace k výstavě **Nový světový pořádek**.

Potvrdilo se, že hledání nových komunikačních tvarů pro významná data je velkým přínosem zejména při oslovení mladé generace a probuzení jejího zájmu o témata, která připomínáme. Hlavními účastníky názorového fóra byli: **Petr Pithart, Jakub Rákosník, Pavel Kosatík, Petr Koura, Jakub Szantó, Fedor Gál, Petr Fischer, Karol Sidon**. Úvod patřil **Tomáši Krausovi** a **Marianě Čapkové**, moderaci zajistila divadelní skupina **Vosto5**. Jednotlivé příspěvky jsme zpracovali do sborníku, který jsme vydali v češtině i angličtině.

8. březen – Připomínka Bilb

Tradiční připomínku vyhubení tzv. Terezínského rodinného tábora v Osvětimi jsme připravili distančně. Natočili jsme klip, jenž byl v přesně anoncovanou hodinu spuštěn na sociálních sítích. Podobně jako v minulých letech jsme spolupracovali s Gymnáziem Přírodní škola. Studenti přímo na peronu nádraží Bubny sprejovali obraz motivovaný konkrétními vzpomínkami přeživší **Dity Krausové**. O hudební doprovod se postaralo duo koncertních mistrů **Michal Kaňka** a **Jan Schulmeister**.

6. květen – Richard Homola: Svědectví terezínských zdí

Vernisáž výstavní sbírkové kolekce Památníku ticha evokující tajemství uzavřeného města přeplněného čekateli na smrt. Osobité poselství z míst, kde končila naděje, obohatilo kulturní událost Českého centra Paříž a Mémorial de la Shoah. Společná vzpomínka byla symbolicky věnována předávání předsednictví v radě EU.

16. květen – Vernisáž výstavy Nový světový pořádek

Slavnostní zahájení multimediální výstavy Nový světový pořádek proběhlo v pražském Karolinu – místě, které nebylo zvoleno náhodně; centra pro hodnocení rasové kvality sídlila převážně v budovách nacisty zabrané české Univerzity Karlovy a jejích vědeckých ústavech. Výstava byla dvakrát prodloužena, navštívilo ji téměř deset tisíc zájemců a doprovodným vzdělávacím programem prošel potěšující počet škol. Jsme rádi, že jsme mohli přispět k seriálu výstavních projektů k výročí útoku na Reinharda Heydricha „něčím jiným“ a podle reakcí návštěvníků i novým. Praha, jako říšské město rasové vědy, odkud se plánovala nová kolonizace evropského jihovýchodu, se stala varováním k paralelám válek a jejich pozadí.

Květen – Vysílání Stanice Bubny

Doprovodný program k výstavě Nový světový pořádek se uskutečnil v podobě tří veřejných diskusí. Na straně hostů do diskusí vystoupili: **Jaroslav Spurný, Václav Marhoul, Jana Šmídová, Petra Procházková, Petr Kolář, Jan Dobrovský, Jakub Szantó, Tomáš Pojar, Michal Kubal** a další. Názory, které zazněly v debatách o paralelách válečné propagandy a diplomacie, měly pozoruhodnou rezonanci akcelerovanou vývojem událostí v probíhající válce. Měly dobrou sledovanost na streamu České televize a byly dále využity pro velký koncert Památníku ticha.

18. květen – Open House Praha

V rámci festivalu městské architektury jsme otevřeli nádražní prostory s prezentací posledních koordinačních studií k veřejným prostorům v okolí. I vzhledem k nedávno zveřejněným výsledkům soutěže na návrh Vltavské filharmonie se prostředí Bubnů těšilo velkému zájmu návštěvníků.

Související diskusní program na nádraží se jmenoval **QUO VADIS, Bubny...?** Vedle architektů ARN studia zde vystoupila Lenka Burgerová a architekt IPRu **Michal Bartošek**. Prezentaci za Památník ticha přednesl **Michal Krejčík**.

20. květen – Slova zní zpoza zdí

Do programu kulturního festivalu Prahy 7 Máme otevřeno jsme přispěli vzpomínkovým večerem věnovaným terezínským dětem. Studenti Gymnázia Přírodní škola zahráli fragmenty ze své nové inscenace.

21. květen – Noc vlaků

Bubenská nádražní hala hostovala divadelní představení v podobě scénického čtení inscenace na motivy Wintonových vlaků. Režirovala jej **Eva Blechová** s volným seskupením divadelníků: **Hana Frejková, Přemysl Ruť, René Levínský, Hana Malaníková, Bára Hančilová, Tomáš Kout** a další. Projekt vznikl v dílně Autor v domě A studia Rubín.

22. květen – Komentovaná prohlídka

V rámci festivalu Open House Praha proběhla komentovaná prohlídka a prezentace Památníku ticha ke koordinaci veřejných prostor v okolí nádraží Bubny.

12. červenec – Koncert k výročí likvidace tzv. Terezínského rodinného tábora v Osvětimi

V Malé dvoraně Veletržního paláce vystoupila **Dagmar Pecková** s Biblickými písněmi Antonína Dvořáka. Koncert zahájil senátor **Jiří Růžička**. Ve výběru citací z veřejných diskusí zazněly názory Jana Dobrovského, Michala Kubala, Petra Koláře, Tomáše Pojara, Petry Procházkové, Václava Marhoula, Jaroslava Spurného a Jakuba Szantó.

5. říjen – Zahájení výstavy Album G.T.

Vernisáž výstavy Album G.T. se uskutečnila za dobré účasti návštěvníků a především zájemců o významný historický objev. První představení kolekce fotografií z ghetta Terezín, nalezených v pozůstalosti novináře Milana Weinera, proběhlo na místě paměti – nádraží Bubny, odkud bylo během druhé světové války deportováno na pět desítek tisíc obyvatel Prahy židovského původu do ghett, koncentračních a vyhlazovacích táborů.

11. říjen – Konec smetiště dějin

Veřejnou diskusi k širokému tématu počátku proměny brownfieldu Bubny-Zátory odvyřil Památník ticha z nádražní haly. Moderace se ujal **Jan Bumba**, hosty diskuse byli **Petr Hlaváček**, **Lenka Burgerová**, **Pavel Štingl** a **Michal Krejčík**.

Po veřejné diskusi k perspektivám proměny brownfieldu následovala vernisáž a dernisáž zároveň. Vernisáž představila nový fotografický soubor **Richarda Homoly**, jenž mapuje okolí budoucího místa paměti. Dernisáž uzavřela několikaletou intervenci do veřejného prostoru, kterou Památník ticha několikrát prezentoval pod názvem **Vrstvy paměti města**. Hostem a posledním výtvarníkem pomíjivých výtvarných objektů byl francouzský sochař **Dominique Defontaines** se svým sousoším **Postavy na staré cestě**. Spolupráce s Českým centrem v Paříži byla završena malou vernisáží na nejbližší výhybce kolejí přiléhajícího k peronu nádraží Bubny. Koncert **Martina Janíčka** doslova odbil bubnováním na sochy vzpomínku na rozpadlé objekty.

16. říjen – Bubnování pro Bubny

Vzpomínková akce proběhla tentokrát za účasti **Michaela Kocába** a mladého talentovaného bubeníka prvního ročníku konzervatoře **Štěpána Kolačného**, byla završena **koncertem Michala Pavlíčka a Moniky Načevy Obrovský slunce**. Ten se uskutečnil v nádražní hale, kde dostaly texty Jáchyma Topola svůj osudový rozměr.

20. říjen – Narativ–příběh–prožitek / Muzea severu

Seminář pro odbornou veřejnost k cestě autorského týmu Památníku ticha po polských muzeích a památnících. Důležitá akce kulturní diplomacie byla koncentrovaným průnikem do muzejního světa posledních dvaceti let v zemi, která je dnes doslova velmocí expozic moderního typu.

21. říjen – Od svědectví k podobenství

Pokračování semináře pro středoškolské ochotnické divadelníky a neprofesionální filmaře. Divadelní připomínání bylo věnováno Petru Ginzovi a jeho kulatému smutnému výročí nástupu do transportu na nádraží Bubny (osmdesát let).

22. říjen – Návštěva z pravěku

Premiéra představení původní divadelní inscenace Gymnázia Přírodní škola. Program završil studentský film **Po stopách Petra Ginze**.

8.–12. listopad – Nezlomní a obětovaní

Památník ticha se stal partnerem filmového festivalu Muzea paměti XX. století. Participovali jsme na školní dílně a několika přednáškách a diskusích k představeným snímkům.

16. listopad – Šarbilach

V nádražní hale vystoupil již podruhé významný český klezmerový orchestr.

18. prosinec – Světlo nové naděje

V roce 2022 nastal nepříliš častý souběh chanuky a vánočních svátků. Opět jsme na nádraží Bubny rozsvítili první svíci na chanukovém svícnu. Malý obřad vykonali rabíni **David Peter** a **Karol Efraim Sidon**. Zúčastnili se také ministr kultury **Martin Baxa** a první místopředseda dolní sněmovny **Jan Bartošek**. Po rozsvícení světla následovala dvacetiminutová hudební série orchestru Šarbilach. Nechyběly ani tradiční bramborové placky latkes a koblihy.

Vzdělávání

Vzdělávací programy pro školy jsou i nadále integrální součástí každé realizované výstavy a těší se velkému zájmu škol i pedagogů. Bohužel i v roce 2022 jsme narazili na problém personálního obsazení pozic edukátorů, kteří by dlouhodobě pracovali na systematickém vývoji vzdělávací koncepce.

Jak již bylo zmíněno, jeden ze zásadních vzdělávacích segmentů financujeme partnersky z grantu obecně prospěšné společnosti Památník šoa Praha. Jedná se o dlouhodobý projekt **Od svědectví k podobenství**, který směřuje k vytvoření stálých metodických modulů pro budoucí edukační nabídku Památníku ticha, a podařilo se nám získat podporu v rámci projektu financovaného z Národního plánu obnovy MK ČR.

Lidé v Památníku ticha

Pavel Štingl, statutární zástupce s. p. o. a jmenovaný ředitel, následně vedoucí autorského týmu nové stálé expozice

Věra Weinerová, zástupce ředitele, produkce, program, veřejná komunikace

Mahulena Červená, vývoj programu a komunikace s partnery

Jaroslava Vorlová, vedoucí kanceláře PTi

Tomáš Roubal, ekonom, účetní

Roman Lindauer, interní auditor, pro nedostatek pracovních pozic zatím s externí smlouvou

Lukáš Bártl, kurátor výstav

Jan Josef, projektový manažer

Stálí externisté

Daniel Bartoš, IT

Lenka Hensen, redakční vedení webu a rozvoj nových stránek

Jan Havel, grafik, autor vizuálu, kurátor fotografických výstav

Martina Reková a Klára Bobková (4press), PR a veřejná komunikace

Jiří a Michal Krejčíkovi, architekti, autoři vítězné studie na revitalizaci nádraží

Bubny pro Památník ticha

David Řehák, právní služby a poradenství

Závěrem

Z hlediska výkonu a kulturní veřejné komunikace proběhla první plná sezona Památníku ticha velmi uspokojivě. Splnili jsme kulturní plán, zajistili i několik akcí navíc, které nezatížily rozpočet.

Podařilo se s určitým zpožděním zahájit administraci investičních peněz a rozpracovat DPP. Vypořádali jsme se i s krizovou výměnou části pracovního týmu. Je však třeba dodat, že většina těchto dobrých výsledků stojí na mimořádném nasazení několika aktivních jednotlivců.

Do budoucna je nepředstavitelné pracovat nadále v počtu čtyř zaměstnanců, pokud nebude posílena externí základna instituce. Se zvýšenými aktivitami spojenými s přestavbou je nutno počítat také s narůstajícím týmem nezbytným pro zajištění investičního řízení a administrace stavby.

Přestavba Památníku ticha musí probíhat v těsné koordinaci s proměnou okolního území, jejíž zahájení je naplánováno na počátek roku 2023.

ZPRÁVA O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2022

- 56 Výsledek hospodaření v hlavní činnosti
- 59 Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti
- 60 Porovnání schváleného rozpočtu a skutečného plnění
- 65 Výdaje na zahraniční pracovní cesty
- 66 Mimorozpočtové zdroje financování
- 66 Fondy organizace
- 68 Mzdové náklady
- 68 Bezúplatné převody majetku
- 69 Výsledky vnitřních a vnějších kontrol
- 71 Realizace projektů (kulturní aktivity, VISK a další)

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti za rok 2022

Památník ticha (dále i PTi) vykázal za rok 2022 celkový **výsledek hospodaření ve výši 120 000 Kč**. Výsledek hospodaření činí rozpuštěná dohadná položka na daň z příjmů právnických osob za rok 2021, která nebyla za rok 2021 hrazena, resp. PTi nevznikla za rok 2021 daňová povinnost. Výsledek hospodaření předpokládá PTi využít k tvorbě Fondu reprodukce majetku a Rezervního fondu.

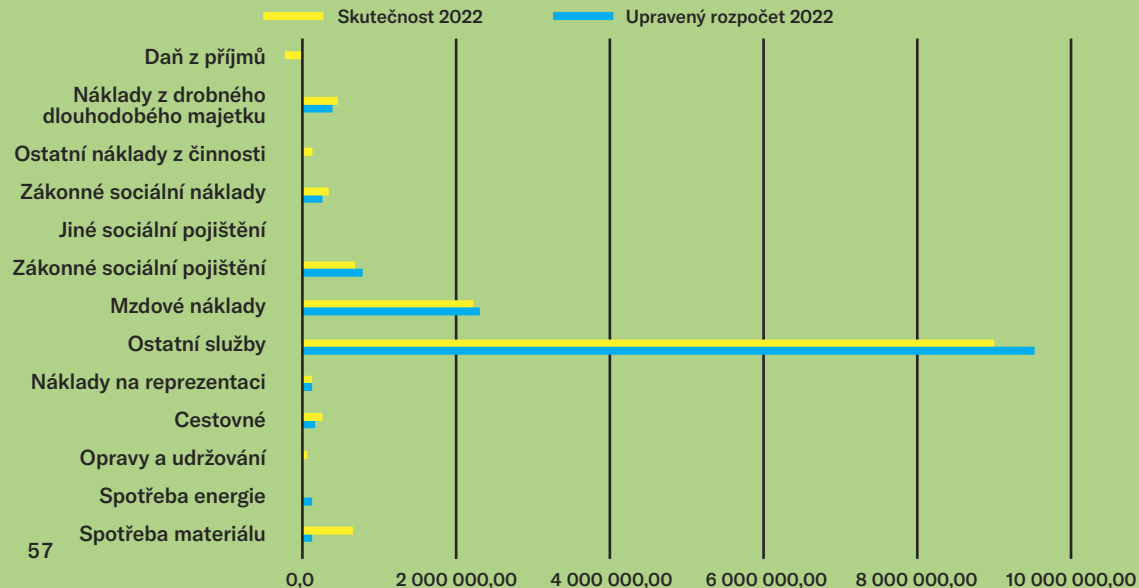
S ohledem na skutečnost, že rok 2022 byl pro PTi prvním celým kalendářním rokem hospodaření, není prováděno porovnání hospodaření s rokem předchozím (cca ½ roku), neboť by výsledky porovnání mohly být zavádějící.

K nejvýznamnějším akcím, které PTi v roce 2022 zajišťoval, patřila výstava **Nový světový pořádek**, která se konala ve dnech 17. 5. – 28. 8. 2022 v prostorách Univerzity Karlovy v Praze v Křížové chodbě Karolina pod záštitou ministra kultury Martina Baxy. Výstava se setkala s nebývalým zájmem jak ze strany veřejnosti, tak ze strany významných osobností. Další důležitou akcí pak byla **výstava Album G.T.**, která se konala ve dnech 5. 10. – 6. 11. 2022 v prostorách nádraží Bubny, tj. na místě budoucího Památníku ticha. I tato výstava se uskutečnila pod záštitou ministra kultury Martina Baxy. Unikátní, tajně pořízené fotografie z terezínského ghetta zaznamenaly velký zájem nejen v místě prvního uvedení, na nádraží Bubny, ale představily se i v Bruselu v budovách Evropského parlamentu a Stálého

56

zastoupení ČR při EU, kde byly vystaveny u příležitosti ukončení předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí přešla výstava do péče Českých center a zastupitelských úřadů, které ji budou prezentovat v následujících dvou letech.

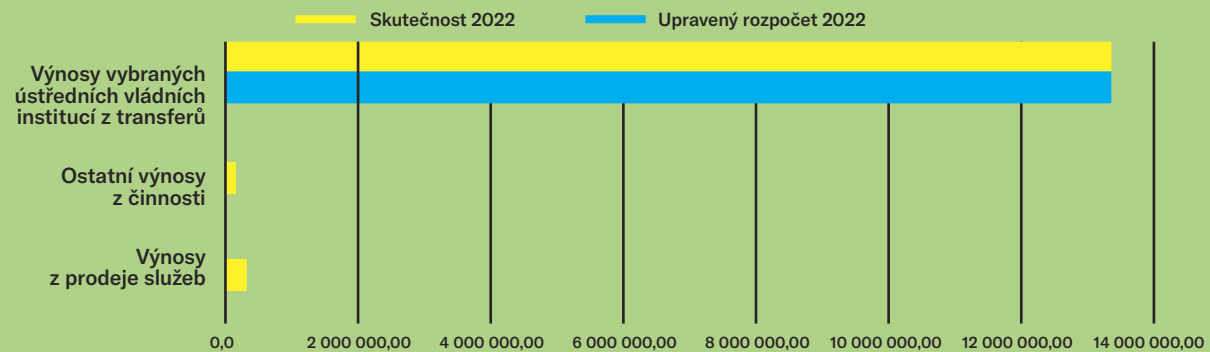
Náklady – porovnání rozpočtu a skutečnosti

57

Výnosy – porovnání rozpočtu a skutečnosti

Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti

PTi nevykázal v roce 2022 jinou (hospodářskou) činnost.

Porovnání schváleného rozpočtu a skutečného plnění

	Název položky	Syntet. účet	Upravený rozpočet 2022	Skutečnost 2022	Rozdíl UR – S	Plnění %
1	Náklady celkem		13 201 662,00	13 311 227,10	-109 565,10	100,83
2	Náklady z činnosti		13 201 662,00	13 431 227,10	-229 565,10	101,74
3	Spotřeba materiálu	501	50 000,00	382 116,42	-332 116,42	764,23
10	Opravy a udržování	511	0,00	15 536,00	-15 536,00	-
11	Cestovné	512	80 000,00	207 144,99	-127 144,99	258,93
12	Náklady na reprezentaci	513	25 000,00	25 660,06	-660,06	102,64
14	Ostatní služby	518	9 470 636,00	8 980 742,62	489 893,38	94,83
15	Mzdové náklady	521	2 319 342,00	2 229 573,00	23 589,00	98,98
16	Zákonné sociální pojištění	524	800 187,00	751 573,00	48 614,00	93,92
17	Jiné sociální pojištění	525	5 000,00	8 110,00	-3 110,00	162,20
18	Zákonné sociální náklady	527	51 497,00	176 613,65	-125 116,65	342,96
37	Ostatní náklady z činnosti	549	0,00	26 253,42	-26 253,42	171,75
29	Odpisy dlouhodobého majetku	551	0,00	40 392,00	-40 392,00	-

	Název položky	Syntet. účet	Upravený rozpočet 2022	Skutečnost 2022	Rozdíl UR – S	Plnění %
36	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	300 000,00	515146,70	-215 246,70	171,75
46	Daň z příjmů (součet položek 47 a 48)		0,00	-120 000,00	120 000,00	-
47	Daň z příjmů	591	0,00	-120 000,00	120 000,00	-
49	Výnosy celkem		13 201 662,00	13 431 227,10	-229 565,10	101,74
50	Výnosy z činnosti (součet položek 51 až 64)		0,00	229 565,10	-229 565,10	-
52	Výnosy z prodeje služeb	602	0,00	179 565,00	-179 565,00	-
64	Ostatní výnosy z činnosti	649	0,00	50 000,10	-50 000,10	-
71	Výnosy z transferů		13 201 662,00	13 201 662,00	0,00	100,00
72	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů		13 201 662,00	13 201 662,00	0,00	100,00
73	Výsledek hospodaření před zdaněním		0,00	120 000,00	-120 000,00	-
74	Výsledek hospodaření po zdanění (položka 49-1)		0,00	120 000,00	-120 000,00	-

Pozn.: V přehledu jsou uvedeny pouze syntetické účty, na kterých bylo v roce 2022 účtováno.

Na některých výše uvedených účtech došlo k významnému překročení plánovaných nákladů. Důvodem byla „časová tíseň“ při tvorbě rozpočtu na rok 2022, kdy se rozpočet tvořil bez předchozí historie de facto bezprostředně po založení organizace. Z tohoto důvodu bylo velmi obtížné do něj promítnout náklady na odpovídajících syntetických účtech.

Na překročení plnění na straně výnosových účtů mělo vliv zejména dosažení výnosů na pokrytí nákladů v souvislosti s realizací původně neplánované výstavy Album G. T. v Bruselu a získání grantu od Nadačního fondu obětem holokaustu – viz Mimorozpočtové zdroje financování.

Výdaje na zahraniční pracovní cesty

V roce 2022 se uskutečnily 3 zahraniční cesty:

→ 4.–9. 9. 2022 cesta do Polska v souvislosti s přípravou stálé expozice v budově Památníku ticha (nádraží Bubny). Cesty se účastnili: L. Bártl, B. Melichar, E. Pekárková a P. Štingl.

→ 19.–20. 10. 2022 cesta do Bruselu v souvislosti s přípravou výstavy Album G.T. Cesty se účastnil: P. Štingl.

→ 4., resp. 5.–7. 12. 2022 cesta do Bruselu v souvislosti s realizací výstavy Album G.T. Cesty se účastnili: M. Červená a P. Štingl.

Celkové náklady vynaložené na zahraniční cesty v roce 2022 činily 203 345,47 Kč. Další informace uvedeny v příloze č. 1 – Výdaje na zahraniční cesty.

Mimorozpočtové zdroje financování

V roce 2022 dosáhl PTi mimorozpočtových zdrojů financování v celkové výši 229 565 Kč, z toho:

- výstava Album G.T. (Brusel) ve výši 169 565 Kč na pokrytí nákladů souvisejících s výstavou,
- výstava Nový světový pořádek ve výši 10 000 Kč,
- grant na výstavní sbírku fotografií Richarda Homoly ve výši 50 000 Kč.

Poskytovatelé uvedeni příloze č. 4 – Mimorozpočtové zdroje.

Fondy organizace

Fond odměn (účet 411)

Rok	Zůstatek k 1. 1.	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12.
2022	0,00 Kč	500 000,00 Kč	0,00 Kč	500 000,00 Kč
2021	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	18 975,06 Kč

Fond kulturních a sociálních potřeb (účet 412)

Rok	Zůstatek k 1. 1.	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12.
2022	18 975,06 Kč	48 119,65 Kč	0,00 Kč	67 094,71 Kč
2021	0,00 Kč	18 975,06 Kč	0,00 Kč	18 975,06 Kč

Fond rezervní (účet 413)

Rok	Zůstatek k 1. 1.	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12.
2022	0,00 Kč	161 758,99 Kč	0,00 Kč	161 758,99 Kč
2021	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	18 975,06 Kč

Fond reprodukce majetku (účet 416)

Rok	Zůstatek k 1. 1.	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12.
2022	2 761,00 Kč	260 392,00 Kč	217 800,00 Kč	45 353,00 Kč
2021	0,00 Kč	2761,00 Kč	0,00 Kč	2 761,00 Kč

Mzdové náklady

Čerpání rozpočtu

Položka	Rozpočet	Skutečnost	Rozdíl
Platy zaměstnanců	2 239 342,00 Kč	2 219 053,00 Kč	20 289,00 Kč
OON	80 000,00 Kč	76 700,00 Kč	3 300,00 Kč
Celkem	2 319 342,00 Kč	2 295 753,00 Kč	23 589,00 Kč

Přepočtený schválený počet zaměstnanců pro rok 2022 činil 4.

Přepočtený stav skutečnost k 31. 12. 2022 činil 3,4.

OON byly účelově vázané k výstavě Nový světový pořádek.

V roce 2022 nebylo vyplaceno odstupné.

Bezúplatné převody majetku

Do účetnictví PTi byl v roce 2022 zaveden bezúplatně nabytý majetek získaný na základě uzavřené „Smlouvy o převodu činností, práv povinností a závazků, o převodu práva a povinností ze stavebního povolení a o bezúplatném převodu projektové dokumentace“ mezi Památkem šoa Praha, o. p. s., a Památkem ticha, s. p. o., dne 15. 11. 2021. Majetek v celkové částce 7 680 620,84 Kč byl zaúčtován na účet 042 – Pořízení hmotného majetku.

Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

Podle platného auditního plánu pro rok 2022 byla činnost interního auditu zaměřena na prověřování účtování a účetní závěrky roku 2021, na prověření daňového přiznání za rok 2021 a prověření hospodaření s fondy. Tyto audity byly provedeny paní auditorkou Trskovou v období od ledna až do září roku 2022.

Posledním plánovaným a provedeným auditem bylo prověření vnitřního kontrolního systému v úseku PAM. Tento audit byl proveden v prosinci roku 2022 na základě smlouvy uzavřené se společností GoodPoint, s. r. o., a výsledná auditní zpráva konstatovala pochybení v administraci kontrolovaných docházkových formulářů. Na základě těchto zjištění byla zformulována vhodná doporučení k nápravě zjištěných chyb.

V období od října do listopadu 2022 byla činnost interního auditu zaměřena na kontrolu a následnou aktualizaci stávajících směrnic používaných organizací Památník ticha, procesní nastavení předběžné řídicí kontroly v rámci používaného nového informačního systému.

Pro rok 2023 byly pro činnost interního auditu stanoveny následující cíle:

- kontrola podpisů zaměstnanců na podpisovém archu,
- kontrola implementace a funkčnosti procesu předběžné řídicí kontroly,
- návrh vnitřního kontrolního systému podle doporučení zřizovatele,
- kontrola postupů, směrnic a zásad pro zajištění pokladní služby,
- kontrola zadání smluv roku 2023 v registru smluv,
- kontrola narovnání možného střetu zájmů,
 - kontrola administrace a evidence pracovních cest,
 - kontrola inventarizace dlouhodobého hmotného majetku,
 - kontrola účetních závěrek roku 2023,
 - kontrola funkčnosti nápravných opatření na základě auditní zprávy (PAM audit),
 - kontrola používání směrnic a vnitřních pokynů organizace.

Samotný závěr roku 2022 byl ve znamení mimořádné kontroly Ministerstva kultury ČR, která formulovala ve své závěrečné zprávě několik pochybení v činnosti Památníku ticha.

Realizace projektů (kulturní aktivity, VISK a další)

V roce 2022 byly PTi realizovány tyto projekty typu kulturní aktivity:

- Album G.T. – vývoj výstavy
- odborné činnosti a výstavní plán (výročí operace Anthropoid a další)

Na uvedené kulturní aktivity byly v rozpočtu PTi stanoveny ukazatele čerpání rozpočtu v celkové výši 4 300 000 Kč, přičemž na Album G.T. 300 000 Kč a na projekty odborné činnosti a výstavní plán 4 000 000 Kč.

V obou případech byly podmiňující ukazatele splněny a přidělené finanční prostředky plně čerpány v rámci hospodaření roku 2022 – viz příloha č. 6 – Projekty financované ministerstvem (kulturní aktivity, VISK a další).

Výroční
zpráva
Památníku
ticha
2022

Památník ticha, s. p. o.

Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR, Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1

Úvodní slovo a doslov: Pavel Štingl

Jazyková korektura a redakce: Lenka Hensen

Foto: Karel Cudlín, Jan Kolský, Bára Lockefer, Pavel Štingl

Grafická úprava: Belavenir

Tisk: Typodesign, s. r. o., České Budějovice

© Památník ticha, 2023

